

Minister Zdrowia

DLD.050.21.2025.SR
Warszawa, 24 czerwca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację z dnia 3 czerwca 2025 r. (nr 9940), złożoną przez Pana Posła Stanisława Tomczyszyna w sprawie umożliwienia pacjentom z czynną chorobą nowotworową oraz bezpośrednio po zakończeniu terapii korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. 2012 poz. 14) jest zawarty katalog wskazań i przeciwwskazań do wydania skierowania na leczenie uzdrowiskowe/ rehabilitację uzdrowiskową przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, ponieważ nie każde schorzenie może być leczone w ramach lecznictwa uzdrowiskowego. Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia, ogólne przeciwwskazanie do leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej stanowi stan chorobowy, w którym leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitacja uzdrowiskowa przy wykorzystaniu właściwości naturalnych surowców leczniczych mogłyby spowodować pogorszenie stanu zdrowia pacjenta, a także czynna choroba nowotworowa oraz okres przed upływem 5 lat w przypadku: czerniaka złośliwego, białaczki, ziarnicy złośliwej, chłoniaków złośliwych, nowotworów nerki lub 12 miesięcy w przypadku innych nowotworów złośliwych – od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii, z wyłączeniem leczenia hormonalnego.

Powołując się na przepisy powyższego rozporządzenia, lekarz ma prawo odmówić pacjentowi wydania skierowania na leczenie uzdrowiskowe/ rehabilitację uzdrowiskową, potwierdzenia skierowania, a także przyjęcia do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego.

Należy zauważyć, iż wskazane ograniczenie nie stanowi okoliczności dyskryminującej pacjentów onkologicznych w kwestii dostępu do świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, lecz stanowi warunek umożliwiający prawidłową realizację świadczeń i ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów. Wskazania bowiem wymaga, że jedną z podstawowych zasad leczenia uzdrowiskowego/ rehabilitacji uzdrowiskowej jest wykonywanie zabiegów bodźcowych z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych, takich jak: wody lecznicze, peloidy i gazy. W świetle przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. 2024 poz. 529), w zakresie leczenia uzdrowiskowego/ rehabilitacji uzdrowiskowej w ramach NFZ każdemu pacjentowi powinny być wykonane nie mniej niż 3 zabiegi dziennie, w tym obowiązkowo jeden zasadniczy zabieg bodźcowy z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych. Wśród zabiegów bodźcowych wykonywanych w trakcie leczenia uzdrowiskowego/ rehabilitacji uzdrowiskowej, obok zabiegów balneologicznych z zastosowaniem naturalnych surowców leczniczych, często wykonuje się zabiegi fizykalne, czyli oddziaływanie bodźcami fizycznymi takimi jak: prądy niskiej i średniej częstotliwości, pulsujące pole magnetyczne, pole elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości, ultradźwięki, aerozole, ciepło i zimno, promieniowanie podczerwone i nadfioletowe, także laserowe.

Niektóre zabiegi balneologiczne lub fizykalne mogą okazać się nadmiernie bodźcowe i spowodować wystąpienie tzw. odczynu uzdrowiskowego, czyli załamanie mechanizmów adaptacyjnych organizmu pacjenta i reakcję organizmu zbyt intensywną lub różną od tej, która jest zazwyczaj obserwowana, przyczyniając się do nadmiernego obciążenia organizmu osoby chorej przewlekłe i zaostrzenia niektórych schorzeń. Zatem pomimo niekwestionowanych walorów leczniczych lecznictwa uzdrowiskowego, bodźcowy charakter tego rodzaju leczenia nie pozostaje neutralny dla organizmu pacjenta.

Aktualnie w Ministerstwie Zdrowia nie są prowadzone prace analityczne, jak również żadne zamierzenia legislacyjne w zakresie zmiany przepisów dotyczących korzystania z leczenia uzdrowiskowego/ rehabilitacji uzdrowiskowej przez osoby w trakcie leczenia i po zakończonym procesie leczenia z powodu choroby nowotworowej.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że obecnie pacjenci niespełniający warunków do zakwalifikowania do leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej, a wymagający świadczeń usprawniających, nie są pozbawieni możliwości rehabilitacji ze środków publicznych pozostających w dyspozycji NFZ, ponieważ na podstawie skierowania na rehabilitację leczniczą wystawionego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego mogą być rehabilitowani poprzez zabiegi fizyioterapeutyczne w warunkach zarówno ambulatoryjnych, jak i stacjonarnych, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz.U. 2013 poz. 265 ze zm.). Świadczenia z zakresu rehabilitacji leczniczej mogą być realizowane w ośrodkach rehabilitacyjnych zlokalizowanych na obszarze całego kraju, również w uzdrowiskach (często w tych samych co leczenie uzdrowiskowe sanatoriach), jednak w przeciwieństwie do lecznictwa uzdrowiskowego, w przypadku rehabilitacji leczniczej nie są obowiązkowe zabiegi bodźcowe z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych i rehabilitacja może być w całości oparta na zabiegach klasycznej rehabilitacji leczniczej. W celu uzyskania informacji w zakresie możliwości skorzystania ze świadczeń rehabilitacji leczniczej, wskazany jest kontakt pacjenta z lekarzem prowadzącym leczenie lub miejscowym oddziałem wojewódzkim NFZ.

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/